

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Prasības par apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpnieka nodrošinājumu pašriskā saistības izpildei" anotācija

Nosaukums	Prasības par apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpnieka nodrošinājumu pašriskā saistības izpildei
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas izplatīšanas likuma 28. panta septītā daļa
Mērķis un būtība	<p>Saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai izdotie ārējie normatīvie akti, vadlīnijas un ieteikumi piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, vadlīnijas vai ieteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim.</p> <p>Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 20. janvāra direktīvas (ES) 2016/97 par apdrošināšanas izplatīšanu (turpmāk – Direktīva Nr. 2016/97) 10. panta 4. punkts nosaka, ka apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniekiem ir jābūt profesionālās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanai, kas attiecas uz visu Savienības teritoriju, vai citām pielīdzināmām garantijām attiecībā uz atbildību, kas rodas profesionālas nolaidības dēļ, vismaz 1 300 380 <i>euro</i> apmērā attiecībā uz katru prasību un 1 924 560 <i>euro</i> apmērā attiecībā uz visām prasībām gada laikā, ja vien šādu apdrošināšanu vai pielīdzināmas garantijas jau nav paredzējusi apdrošināšanas sabiedrība, pārapdrošināšanas sabiedrība vai cits uzņēmums, kura vārdā rīkojas apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpnieks vai kura interesēs apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpnieks ir pilnvarots rīkoties, vai ja šāds uzņēmums nav uzņēmis pilnu atbildību par starpnieka rīcību.</p> <p>Minētā Direktīvas Nr. 2016/97 prasība ir ieviesta Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas izplatīšanas likuma (turpmāk – APIL) 28. pantā.</p> <p>Neskatoties uz to, ka Direktīva Nr. 2016/97 nenosaka iespēju civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumā paredzēt pašrisku, likumdevējs APIL to ir noteicis. Vienlaikus, lai nodrošinātu likuma atbilstību Direktīvas Nr. 2016/97 prasībām, izvairoties no iespējas, ka ar civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumu netiek segti Direktīvā Nr. 2016/97 noteiktie atbildības limiti, likumdevējs ir noteicis mehānismu, kā tiek nodrošināta pašriskā iekļaušana civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumos. Saskaņā ar APIL 28. panta piekto daļu civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumā drīkst</p>

	<p>paredzēt apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieka pašrisku līdz 10 000 <i>euro</i>, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:</p> <p>1) apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieks nodrošina, ka pašu kapitāls vienmēr ir lielāks par 15 000 <i>euro</i>;</p> <p>2) atsevišķajā naudas kontā pietiek līdzekļu, lai nokārtotu saistības par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieka saņemtajām apdrošināšanas vai pārapirošināšanas prēmijām vai citiem maksājumiem saskaņā ar noslēgtajiem apdrošināšanas vai pārapirošināšanas līgumiem.</p> <p>Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieks neatbilst minētajām prasībām, tad pašrisku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumā tas nedrīkst paredzēt, izņemot gadījumu, ko noteicis likumdevējs, ja pašriskā iekļaušanai līgumā saņemta Latvijas Bankas atļauja. Vienlaikus likumdevējs ir noteicis, ka, lai saņemtu Latvijas Bankas atļauju pašriskā iekļaušanai civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumā, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieks iesniedz Latvijas Bankai dokumentus, kas apstiprina pašriskā saistības izpildei nepieciešamo nodrošinājumu.</p> <p>Tāpat likumdevējs ir deleģējis Latvijas Bankai pienākumu noteikt apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieka nodrošinājuma prasības pašriskā saistības izpildei (APIL 28. panta septītā daļa).</p> <p>Pamatojoties uz APIL 28. panta septīto daļu, ir izstrādāts Latvijas Bankas noteikumu projekts "Prasības par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieka nodrošinājumu pašriskā saistības izpildei" (turpmāk – noteikumu projekts), kas aizstās Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 14. jūlija normatīvos noteikumus Nr. 88 "Apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieka nodrošinājuma pašriskā saistības izpildei prasību normatīvie noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 88).</p> <p>Noteikumu projekts nosaka prasības par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieka nodrošinājumu pašriskā saistības izpildei.</p>
Legitīmais mērķis	<p>Noteikumu projekts nepieciešams, lai noteiktu prasības pašriskā nodrošinājumam, tādējādi nodrošinot, ka apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieks civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumā pašrisku iekļauj tikai tādā gadījumā, ja spēj pierādīt, ka tam ir pietiekams nodrošinājums pašriskā saistības izpildei, kā rezultātā tiks nodrošināta APIL mērķa – veicināt klientu interešu aizsardzību, nodrošinot, ka apdrošināšanas un</p>

	<p>pārapirošināšanas izplatīšana ir uzticama, efektīva, droša un stabila, – sasniegšana.</p>
<p>Samērīgums</p>	<p>Noteikumu projekts izstrādāts, pamatojoties uz APIL 28. panta septīto daļu, kas paredz, ka Latvijas Banka nosaka apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpniekam prasības attiecībā uz pašriskā saistības izpildei nepieciešamo nodrošinājumu.</p> <p>Noteikumu projekts nosaka kritērijus pašriskā nodrošinājumam, kas nepieciešams, lai Latvijas Banka varētu izvērtēt apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieka spēju nodrošināt pašriskā saistības izpildi, ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieks neizpilda APIL 28. panta piektajā daļā noteiktos kritērijus. Līdz ar to ar noteikumu projektu netiek mainītas APIL noteiktās prasības.</p> <p>Atbilstošākais veids, kā noteikt tirgus dalībniekiem vienotas un saistošas prasības, ir izdot tiem saistošus noteikumus. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas un nenasniegtu izvirzīto mērķi, jo nenodrošinātu vienveidīgu piemērošanu.</p> <p>Izraugoties piemērotāko līdzekli leģitīmā mērķa sasniegšanai, Latvijas Banka izvērtēja, ka nebūtu atbilstoši izdot, piemēram, zemāka ranga tiesību aktus, kuri nebūtu iestādei juridiski saistoši (ieteikumi).</p> <p>Izstrādājot noteikumu projektu, Latvijas Banka ir izvērtējusi to minimālo nodrošinājuma, dokumentu un informācijas apjomu, kurš nepieciešams, lai Latvijas Banka varētu pārliecināties, ka apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpniekam ir pietiekams nodrošinājums pašriskā saistības izpildei.</p> <p>Noteikumu projekts ir piemērots leģitīmā mērķa sasniegšanai, jo nodrošinās, ka pašrisku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumā iekļauj tāds apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieks, kurš spēj pierādīt, ka tam ir pietiekams nodrošinājums pašriskā saistības izpildei. Noteikumu projekts ir nepieciešams, jo ar citiem līdzekļiem Latvijas Bankai nav iespējas noteikt kritērijus pašriskā nodrošinājumam, kā arī tas ir samērīgs, jo nodrošinājuma prasības ir rūpīgi izvērtētas, tādējādi nodrošinot, ka sabiedrības ieguvums ir lielāks par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas starpnieka tiesībām un likumiskajām interesēm nodarīto zaudējumu.</p> <p>Ņemot vērā minēto, noteikumu projekts kopumā un tajā ietvertās tiesību normas atbilst samērīguma principam, jo:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - pirmkārt, ar noteikumu projektu un tajā ietvertajām prasībām tiek sasniegts leģitīmais mērķis (klientu interešu aizsardzība); - otrkārt, nepastāv tādi alternatīvi līdzekļi, kas sasniegtu leģitīmo mērķi tādā pašā kvalitātē; - treškārt, labums, ko iegūs sabiedrība, būs lielāks par noteikumu projektā ietverto prasību radītajām negatīvajām sekām.
Spēkā stāšanās	Atbilstoši Latvijas Bankas likuma 8. panta otrajai daļai – nākamajā dienā pēc noteikumu publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Nav ietekmes uz Latvijas Bankas budžetu.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Salīdzinot ar spēkā esošajiem Noteikumiem Nr. 88, noteikumu projekts neparedz jaunas prasības esošajiem apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas starpniekiem.
Saistītie dokumenti	Ar noteikumu projektu saistītie dokumenti: 1) APIL; 2) Noteikumi Nr. 88; 3) Direktīva Nr. 2016/97.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Nav nepieciešama.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	<p>Noteikumu projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība. Vienlaikus noteikumu projekts tiks nosūtīts Latvijas Apdrošinātāju asociācijai, Latvijas Apdrošināšanas brokeru asociācijai un Latvijas Profesionālo apdrošināšanas brokeru asociācijai iebildumu un priekšlikumu sniegšanai.</p> <p>Noteikumu projekts tiks iesniegts izskatīšanai Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē.</p>
Saskaņošanas rezultāti	Informācija tiks aktualizēta pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.